

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK * Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:
za celo leto K 40.—
za polleta . K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 R.
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon št. 50.

Regent Aleksander — ogrski kralj?

LDU Budimpešta, 8. julija. (Dun. KU) Ogrski dopisni urad poroča: Kakor izjavlja »Vörös Újság«, je rekel predsednik segedinške protivlade grof Julij Karolyi nekemu žurnalistu: Ogrska je preslaba, da bi se sama mogla regenerirati. Zato namerava vlada ka-

kor hitro mogoče preložiti sedež v Budimpešto in ponuditi ogrsko krono inozemskemu vladarju in ker, kakor imajo načrt, regentu Aleksandru srbskemu. To poročilo je povzročilo v Budimpešti mučen vtis.

Amerika v službi splošnosti.

LDU St. Germain, 5. julija. (Dun. KU. — Zakasnelo). »Daily Mail« poroča iz New Yorka, da je brezličnim potom dospelo sporočilo Wilsona, v katerem izjavlja, da mora Ame-

rika tudi v bodoče ostati v službi splošnosti in da hoče vse storiti, da izpolni v Parizu dano obljubo glede pripravljenosti Amerike pri sodelovanju za ureditev novih razmer.

Tittoni šel poročat kralju.

LDU Pariz, 8. julija. (Dun. KU) Tittoni je moči zapustil Pariz in odšel v Rim, kjer bo kralju poročal o pogajanjih v Parizu. V četr-

tek zvečer ali petek zjutraj se bo zopet vrnil v Pariz.

Italijanske teritorialne zahteve.

LDU Berlin, 6. julija. (Dun. KU. — Zakasnelo). »Vossische Zeitung« poroča iz Lugana: Italijanski ministrski svet se je v petek pečal z italijanskimi teritorialnimi zahtevami. Ministrski predsednik Nitti je sporočil, da se

je Tittoni, kot predsednik italijanske mirovne delegacije dogovoril z drugimi člani delegacije, da se naj italijanski teritorialni problemi sprejmejo v mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo.

Med Francozi in Italijani.

LDU St. Germain, 9. julija. (Dun. KU). Številni pariški listi se vznemirjajo vsled ostre pisave italijanskega časopisa napram Francoski o sporih, ki so nastali po nekod med italijanskimi in francoskimi vojniki. »Journal« upa, da bodo pogajanja med Tittonijem in Tardieujem, ki je kot znano pred tedni predlagal kompromis v reškem vprašanju, dovela do uspehov. List piše, da noče dvomiti nad

poštenostjo Tittonijevih izjav o simpatijah za Francijo, želi pa, da naj se razburjenje Italijanov energično omeji. »Petit Parisien« naglašja v notici dejstvo, da so se povodom spopadov med italijanskimi in francoskimi vojniki ohladili odušaji med obema ondodnima vojaškima poveljnistvoma. Obenem bilježi o podobnih spopadih v Genovi.

Smrtne obsodbe v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 8. julija. (OKU) Naglo-sodno sodišče je po dvetedenski razpravi izreklo sodbo nad osebami, ki so bile obtožene zaradi protirevolucionarnega puča. Med temi 404 obtoženimi jih je bilo 11 obsojenih na

smrt z ustreljenjem, 6 na dosmrtno ječo in nekateri na 15letno ječo. Med obsojenimi je tudi 224 gojencev »Ludovika-Akademije«. 76 obtoženih je sodišče oprostilo.

Ententa v zadregi radi Mažarov.

LDU St. Germain, 7. julija. (DKU) Poročevalec »Chicago Tribune« javlja, da je po pritisku Clemenceauja svet petorice sklenil, vprašati vojaške izvedence o moči Bela Kunove vojske in topništva in o številu ententnih čet, ki bi bile takoj na razpolago proti Ogrski. Hoover je bil v seji navzoč in je poročal, da Ogrska ovira prehrano Poljske, Čehoslovake, ruskih province in Rumunije, ker se vse železniške zveze sekajo v Budimpešti. V dunajski okolici je le malo francoskih čet, dalje na jugu pa so srbske in rumunske čete. Glasen poročil, ima Bela Kun na razpolago okoli 200.000 mož, od katerih pa je oborožena manj

kot polovica. Ima nekaj artiljerije, pa nič municije. Zatrjuje se, da Bela Kun oskrbuje svoje ljudi v glavnem z zalogami, ki jih je ukradel iz Hooverjevih vlakov. Francozi in Amerikanci menijo, da so francoske čete pri Dunaju prešibke, da bi mogle nastopiti proti Ogrski. Na drugi strani pa nočejo sprožiti napada od rumunske strani, ker se boje, da bi rumunske ofenzive ne mogli več ustaviti, ako bi se enkrat začela. Čehoslovakov ne morejo poslati proti Ogru, ker Bela Kun ovira transport. Dana bi bila možnost poslati proti Kunu italijansko kavalerijo. Italijani zahtevajo za to kompenzacije, ki jih Amerika noče dati.

Zborovanje državnih nastavlencev v Splitu.

LDU Split, 8. julija. (DDU) V nedeljo je bilo v Splitu zborovanje državnih uradnikov in nastavlencev, ki zahtevajo, da se pospeši povišanje plač. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Navzoči so bili tudi dr. Ivič in delegat finančnega ministra Bogdanovič kot zastopnika deželne vlade. Zborovanje je otvoril predsednik z govorom, kjer je grajal postopanje merodajnih činiteljev, ki se še vedno ne zavedajo, kolike važnosti je uradniški stan za ustroj države. Govorila sta tudi zastopnika vlade, ki sta opozarjala na težkoče, ki ovirajo zadovoljitev uradniških zahtev. Nato so sprejeli resolucijo, kjer zahtevajo, da se izplača državnim uradnikom in nastavlencem enkratni prispevek in da se jim izravna plače na višino uradniških plač v Srbiji. Resoluciji so brzojavno pritrdili odbori vseh 18 nezasednih okrajev Dalmacije.

Novi spopadi na Reki.

LDU Berlin, 8. julija. (DKU) »Berliner Tageblatt« poroča iz Lugana: Na Reki so bili zopet jako resni spopadi med Francozi in Italijani.

Nova češka vlada.

LDU Praga, 8. julija. (ČTU) Člani novomenovanega čehoslovaškega kabineta so: ministrski predsednik Tusar, minister za notranje stvari Švehla, minister za zunanje posle dr. Beneš, finančni minister Horaček (agrarci), trgovinski minister Heidler (narodni socialist), minister za javna dela Hampl (socialni demokrat), minister za prehrano Houdek (Slovak), železniški minister Stribny (narodni socialist), minister za poljedelstvo Pražek (agrarci), minister za zdravstvo in zastopnik Slovaške dr. Šrobar, minister za socialno skrbstvo Winter (socialni demokrat), minister za pravosodstvo Vesely (narodni socialist), naučni minister Habrman (socialni demokrat), minister za narodno brambo Klofač (narodni socialist) in minister za pošto in brzojav Stanek (agrarci).

Mislja admiral Kolčaka.

LDU Versailles, 5. julija. (Dun. KU. — Zakasnelo.) Danes je prišla v Pariz posebna misija admiral Kolčaka, ki jo vodi general Dragomirov.

Mirovni posvet.

LDU St. Germain, 6. julija. (Dun. KU. — Zakasnelo.) Kakor oproča »Journal«, je komisija za določitev mej včeraj razpravljala o noti, ki jo je predložil državni kancelar dr. Renner. Zadevo so izročili subkomisiji.

Mažarska in Nemška Avstrija.

LDU Dunaj, 8. julija. (DKU) Državni tajnik Bauer je poslal ogrskemu ljudskemu ko-

nisarju za zunanje posle noto, kjer izjavlja, da sedanji ogrski poslanik na Dunaju Czobel se ugaja več nemško-avstrijski vladi. Imenovanje moža, ki ni v nobeni zvezi z obžalovanjem vrednimi dogodki najnovejšega časa, bi omogočilo prijateljsko razmerje.

Grof Brockdorff — dunajski poslanik.

LDU Berlin, 8. julija. (Dun. KU) Kakor poroča dunajski zastopnik »Vossische Zeitung«, je mogoče, da bo grof Brockdorff-Rantzau kot naslednik grofa Wedla imenovan za nemškega poslanika na Dunaju. Nemško-avstrijski državni urad za zunanje stvari, ki je bil z berlinskim zunanjim uradom v zaupnem pomenku radi imenovanega novega poslanika, je na vprašanje, bi li bivšega ministra za zunanje stvari sprejeli ugodno, pritrdil.

Miljonski prevoz.

LDU Dunaj, 8. julija. (Dun. KU). Francoska komisija, ki vodi milijonski transport iz Szegedina na Dunaj, pojasnjuje državnemu uradu za notranje posle: Vesti, ki so jih objavili nekateri časniki o izvoru in smotru 30 milijonov kron, so neresnične. Gre za bankovce po 200 in po 25 K, ki so jih, kakor je znano, vzeli od 1. julija iz prometa. Ti bankovci so bili iz Szegedina prepeljani na Dunaj, da bi jih zamenjali za bankovce Avstro-ogrske banke. Po izmenjavi se vrne ta denar zopet v spremstvu francoskih vojakov v Szegedin. Poudarja se, da ta denar ni namenjen niti za boljševiške, niti za protirevolucionarne smotre, ampak samo za nakup živil za mesto Szegedin.

Nesporazum radi Viljema.

LDU St. Germain, 6. julija. (DKU Zakaselo.) Poročevalec »Chicago Tribune« javlja, da so člani ameriške mirovne delegacije predsednika Wilsona brzojavno vprašali, je li res privolil v to, da sodijo cesarja Viljema v Londonu. Niti Lansing, niti poslanik White o tem nista vedela ničesar in ne moreta verjeti, da bi jim Wilson tega ne bil sporočil.

Iz pokrajine.

k Dr. Henrik Tuma umrl. Potniki, došli z Trsta, so prinesli vest, da je odvetnik dr. Henrik Tuma umrl. Ponoči od sobote na nedeljo ga je zadela kap na potovanju iz Gorice v Trst.

k Slovenski fantje planinskega polka, 9. četa, pošiljamo vsem znancem in prijateljem, posebno pa našim dekletom mnogo iskrenih pozdravov z demarkacijske črte na severu naše domovine. Ivan Cerjanc, des. poveljnik poljske straže. M. Demšar, podd. Fr. Hudorovec. Kadunc Stanko, Kocjančič Ivan, Pavšner Jože, Zeleznik Franc, Eržen Franc, Čufar Fr., Bajc Franc, Majerle Rudolf, Cvete Jože, Vrhovec Andrej, strelci. Lavrič Alojzij, Tavčar Al., telefonista.

k Vzorna pošta. Iz Medvod se nam poroča: Pri nas se zadržujejo pisma na pošti večasih tudi 14 dni. Pri dostavljanju pisem si želimo večji red.

k Ali ste že kupili novo Finžgarjevo igro »Veriga«, ki je izšla v Novi založbi v Ljubljani, kjer stane, če se denar pošlje naprej, 5 K izvod, po knjigarnah pa 5 K 50 vin. To je lepa ljudska zgodba, zrcalo ljudskih strasti in brezmejne tragedije, ki je njh posledica. Knjiga se naroča v »Novi založbi« v Ljubljani.

k Žabnica. Šolski otroci prirede v nedeljo, 13. julija 1919 pod vodstvom učitelstva v tukajšnjem slov. izobr. društvu predstavo. Na

programu je deklamacija, spevoigra in igra dvojeznika. Sedeži I. vrste 3 K, II. vrste 2 K, stojšča 1 K. V obilni udeležbi vabi vodstvo.

k Nov list. V Dubrovniku bo 12. julija prišel izhajati dnevnik »Narod«.

k Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju proslavi svojo 40letnico dne 8. avgusta t. l. ter prosimo, da se cenjena družba na to prireditve ozirajo. Natančni spored priobčimo pravočasno. Odbor.

k Prostovoljne zbirke. Okrajno glavarstvo v Litiji je pri izplačevanju begunskih podpor pobiralo od beguncev prostovoljna darila za takozvani »soški zaklad«, kateri naj bi se uporabil za vdove in sirote na soški fronti padlih vojakov. Vplačani zneski so dosegli vsoto 10.541 K 10 vin. Deželna vlada je sklenila, da se ta znesek porabi za podpiranje goriških beguncev.

k »Goriška Zveza«. »Goriški Zvezic«, katera ima v Ljubljani hranjene vrednostne papirje in druge efekte, je deželna vlada dovolila prepeljavo papirjev — v glavnem avstrijskih vojnih posojil — v Gorico.

k Izvoz nekaterih predmetov brez kompenzacije. Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom v Belgradu poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo v bodoče dovoljevala izvoz brez kompenzacije, toda proti plačilu režijskih stroškov za naslednje predmete: sirkoovo seme, vinska drozga, zmleti koruzni storži, med, vino, žganje, bar in mandeljne. Tozadevno obvestilo, ki vsebuje tudi postavke režijskih stroškov, je interesantom v zbornični pisarni na vpogled.

Iz Ljubljane.

1 Na Petrov dan bo predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Breje sprejemal opoldne deputacije in zastopnike korporacij v sprejemni dvorani. Dohod s slavnostnega stopnišča.

1 Glasbena Matica. V dobrodelnem koncertu na proslavo godu Njega Veličanstva Kralja Petra v soboto, 12. julija, bodo sodelovali pevski zbor Glasbene Matice, pevka gđ. Jelica Sadarjeva kot solistinja in komorni kvartet na godala gospodje Rihard Zika, Ivan Trost, Mirko Dežela in Lado Zika. Vstopnice za ta dobrodelni koncert, ki se vrši na korist vojnim invalidom, se dobivajo v trafiki v Prešernovi ulici. Slovenci, proslavimo imendan našega kralja s plemenitimi, dobrimi deli! Vse pevke in vsi pevci Glasbene Matice se prosijo, da pridejo v petek zvečer ob 20. uri k vaji v Matico.

1 Dva koncerta za invalide. Odbor v proslavo Petrovega dne priredi na korist invalidov v petek zvečer od 8. do 11. na vrtu hotela »Union« (v slučaju deževja v veliki dvorani) in v nedeljo popoldne od 4. do 8. zvečer na vrtu Narodnega doma (v slučaju deževja v vseh spodnjih prostorih) koncert. Svira gledališki orkester pod vodstvom gosp. kapelnika Jeraja. Vstopnina na prvi koncert bo 4 K za osebo, a na drugi 2 K za osebo. Preplačila na korist plemenite svrhe se bodo hvaležno sprejemala.

1 Gospodične, gospe in gospodje akademiki in srednješolci! Odbor v proslavo Petrovega dne vas najvljudneje pozivlja, da se v čim največjem številu odzovete želji vrhovnega poveljnika naše jugoslovanske vojske, vojvode Živ. P. Mišića, slavnega zmagalca germanske armade na Balkanu. Priglasite se kot nabiralke ali kot nabiralci na veliki cvetlični dan, dne 12. t. m., vsi brez razločka, ki količak utegneta in sto zdravi, da iznova dokažemo v Ljubljani svojo hvaležnost junaškim boritelim za svobodno Jugoslavijo! To vabilo ve-

ljal vsaki Slovenki in Slovencu. Vsi ste nam priskrbeno dobrodošli! Pričakujemo vas v soboto zjutraj ob 8. v magistratni dvorani, kjer dobite legitimacije. Blagovolite priversti s seboj cvetlice in prazno lahko steklenico! Druga navodila dobite ondi od odbora.

1 Prošnja za cvetlice. Za veliki cvetlični dan 12. t. m. v proslavo prvega rojstnega dne našega jugoslovanskega kralja Petra ter na korist invalidom potrebuje odbor čim več leppega cvetja, ki ga bodo prodajale po ulicah naše vrle gospodične. Vse naše vrtnarje in posestnike vrtov prosimo najvljudneje, da pošljejo v soboto ob 8. kolikor morejo cvetlic v magistratno dvorano, da se razdele med nabiralke, ki nimajo dovolj materiala.

1 G. Zolija Borštnik-Zvonarjeva na Ljudskem odru. V četrtek, dne 10. t. m. nastopi iz prijaznosti naša odlična umetnica, naša slavna tragedinja g. Zolija Borštnik-Zvonarjeva pri zaključni predstavi Ljudskega odra v naslovni vlogi »Deborah«. Prvič pozdravima umetnico med igralci Ljudskega odra, zato pohitimo k tej predstavi vsi, da jo počastimo in se obenem izkažemo hvaležni našim vrlim neutrudnim igralcem in igralkam. Vstopnice se dobe v predprodaji danes zvečer od 6. do 8. ure in jutri v četrtek popoldne od 3. ure dalje v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu (I. nadst.)

1 Oddelek za narodno brambo se preseli iz dosedanjih prostorov v Zvezdi in se namesti v drugem nadstropju palače deželne vlade.

1 Podkovska šola. S 1. julijem t. l. se prevzame podkovska šola slovenske kmetijske družbe v Ljubljani v državno oskrbo ter se dovoli zanj enkratni znesek 10.000 K za leto 1919 v kritje primanjkljaja, ki ga izkazuje proračun.

1 Naši zagovorniki. Pred 20 leti se je gojilo na »krvavi rihiti«, kakor so rekli stari Ljubljančani poroti, obdolžencem, ki niso imeli dovolj denarja, da bi plačali zagovornika, precej slabo. Vsak, ki pride na obtožno klop »krvave rihite«, ima pravico, da mu določi sodišče zagovornika. Če ga sam plačati ne more, Ex offio zagovoru so se ljubljanski advokati takrat zelo ogibali in so jih odstopali svojim tovarišem, ki so imeli »slabe pisarne«. Ti se tudi niso posebno trudili za svoje »kliente«. V nekem slučaju, ko se je šlo za večletno ječo, je neki ex offio zagovornik govoril komaj eno minuto. Slučajno so bili navzoči trije časnikarji, ki niso mogli krotiti svojega temperamenta in so pričeli kar glasno zabavljati, kar je predsednik porote namenoma preslišal in v svojem resumeju povedal, kar je pozabil zagovornik povedati. Zdaj so boljši časi in če se ne informiraš, ne veš, ali obdolženec sam plača zagovornika, ali ima ex offio zagovornika, ker se zagovorniki pošteno trudijo, da store svojo dolžnost ne glede na to, če zagovarjajo ex offio ali če so najeti. Z »remeduro« je pričel dr. Krisper, ki je nekoč rekel: »E, če mene doleti, da moram ex offio zagovarjati, obdolžencu to gotovo ne škoduje!« Dr. Krisperjevemu zgledu sledi zdaj vsi ljubljanski odvetniki in kazenski zagovorniki, ki so se tudi odvadili nekdanjega modernega uvoda v zagovoru: »Zagovarjam obdolženca kot ex offio zagovornik«, kar je seveda vedno na poroto učinkovalo tako, kakor da bi jim bil rekel: »Obsodite ga.« Sicer se je pa res zgodil nekoč slučaj, da je neki ex offio zagovornik rekel: »Veste, gospodi porotnike, prevelek lump je da bi mogel keč v njegova korist povedati.«...

1 Naši verizniki in dražilci. Vzklicni senat ljubljanskega deželnega sodišča se je pečal dne 8. julija t. l. z vzklici več veriznikov in dražilcev. Angela Medved, lastnica trgovine drož, je prodajala drože kilo po 20 do 24 kron, zdaj jih prodaja po 13 kron. Okrajni sodnik ji je prisodil 2 dni zapora in 300 kron globe. Vzklicni senat je spremenil Medvedovi kazni v 500 kron globe, oziroma v 1 teden zapora. — Ivana Janc, prodajalka delicatov v Wolffovi ulici, je prodajala kruh po 2 kroni štruco, dasi jih je kupila po 1 K 60 vin, pri Jančarju. Okrajno sodišče ji je prisodilo 500 kron denarne globe, oziroma 48 ur zapora,

/zkljčno sodišče je sodbo potrdilo. — Maks Čermak je zahteval meseca februarja za eno škatljico vžigalic 90 vin., dasi so se takrat prodajale po 10 vin. škatljice. Čermak je pri okrajnem sodišču izjavil, da je prodajal škatljice s 40% dobička in da jih je kupil od državne aprovizacije v Mariboru po 20 vin. škatljico, prodajal je pa žveplenke po 30 v. škatljico. Vkljčni senat, predsednik višji svetovalec dež. sodnije Vedernjak razglašil razsodbo, da je Čermak kriv draženja in da se obsodi v 500 kron globe, oziroma v 5 dnevni zapor in da mora razsodbo objaviti v vseh štirih ljubljanskih dnevnikih. »Pri eni škatljici vžigalic zahtevati 5 vin. dobička, vendar ni krščansko,« je upravičeno ogorčen vzkljnil gospod predsednik. — Antoniji Burgar, gostilničarki v Prisojni ulici je prisodilo deželno sodišče 2 dni strogega zavora, branjevki Uršuli Goljevšek iz Prisojne ulice št. 3 pa 3 dni strogega zavora, ker sta veržili s sladkorjem. Burgarjeva je kupila 3 vreče sladkorja od nekega civilista po 19 kron kilo; precej je pa oddala sladkor Goljevškovi za 20 kron kilo; Goljevškova je pa prodala neki begunkin nekaj kil sladkorja po 23 kron. Ko je pa na mitnici v »Kravji dolini« tehtala sladkor, je to videl in ugotovil dejanski položaj in zaplenil sladkor policijski stražnik Mihael Potočnik.

1 Fijakar pred vzkljnim sodiščem. Poročevalec senata svetnik Nagode poroča: »Josip Jordan je fijakar. Na Dunajski cesti je zavozil v železniške tvornice in jih zlomil. Okrajno sodišče ga je obsodilo na 30 K globe. Proti kazni se je pritožil državni pravdnik. Predsednik vzkljnega senata gospod Vedernjak: »Ja, kje ste pa imeli oči?« — »V glavi, ampak rampe so glih pred menoj zaprli in nisem mogel konja ustaviti.« — Železniška čuvaja sta pa izpovedala, da sta na fijakarja klicala, toda ju ni hotel slišati. Senat je fijakarju spremenil kazen tako, da ga je obsodil v 48 ur zavora.

1 Vžigalice. »V včerajšnji številki je bilo pomotoma naznanjeno, da se ljubljanski trgovci opozarjajo na družbo »Impex« radi vžigalic in da je cena drobno za škatljico 50 v. Družba se s prodajo na drobno sploh ne peča in je cena v prodaji na debelo 36 vinarjev za škatljico.«

1 Naša se je na Dunajski cesti danes dopolne večja vsota denarja. Kdor ga je izgubil, naj ga pride iskat na Marije Terezije cesti št. 6/L

Žena.

Ž Mar škoduje domače delo lepote? Zenska lepota kmalu mine, če je ne negujemo vsak dan. To lahko opazujemo na mnogih mladih ženah. Napačno držanje života, zlozna hoja, opuščeno negovanje polti v obličju, opuščeno negovanje rok, čemerni pogledi nam presneto malo pričajo o prejšnji svežosti in lepoti. In kdo je vsega tega kriv? Skrbi in naporno delo. Sicer je res, da mora dandanes gospodinja prijeti za marsikatero domače delo, ker je vse strašansko drago. Kuhanje, pranje, likanje itd. škoduje lepoti tedaj, kadar se gospodinja ne zmeni za higieno ter ima slabo delavno metodo, vsled katere nastanejo sloka pleča, viseča ramena, raskava polt, bolne noge itd. Včasih se tudi pripeti, da gospodinja ne zna gospodinjiti, da nima dovolj pregleda čez vsa opravila ter si ne zna razdeliti časa. Na drugi strani pa je precej gospodinj, ki opravljajo vse domače delo same, pa se tako ohranijo, kakor bi ne prijele za nobeno delo. Držijo se svoje metode. Nosijo trdne čevlje tudi doma, niso cel dan v svoji domači obleki, negujejo predvsem svoje roke t. j. po vsakem delu jih dobro vsuše, masirajo, negujejo nohte itd. Za polt obličja je posebno škodljivo, če ženska sklanja glavo nad lonce, ne da bi imela pri mešanju žlico (kuhalnico) z daljšim ročajem. Gre torej zato, kako izvršuje domače delo, da ji ne škoduje. Povsem je treba zavreči metodo mnogih žen, katere se pri vo-

ščanju parketov ali pri snaženju preprog pripogibajo do samih tal, namesto da bi rabilo omelo ali krtače z dolgimi ročaji. Priklanjanje utruji ter kazi elegantno držanje telesa in ravno tako, če se pri pomivanju posode, ali pri likanju in šivanju ženska preveč naprej drži. Ker je nihče ne vidi, ne gleda žena pri delu na to, če ravno drži glavo in život po koncu ter ne opazi, da to nelepno gibanje zapusti trajen sled. Ravno nasprotno bi se imelo goditi pri domačem delu, ker dviganje in razpenjanje rok, sukanje in obračanje telesa najbolj pospešuje razvoj prirojene lepote. Dolžnost vsake žene je, da ohrani svoje zdravje in svojo svežost. Slednji dan mora iti na izprehod na zdrav zrak. Če pa to ni mogoče, naj vsaj z vdihavanjem zraka pri odprtih oknih privoščijo svojemu telesu zadostno množino čistega zraka.

Ž Samezatajevanje lepih žena. Visoke cene tobaka so prisilile može, da so se nekoliko odvadili kajenju. To je dovedlo francoske žene na misel, da bi mogle tudi one kaj žrtvovati. Kaj naj žrtvujejo? so se dolgo vpraševale, dokler se niso spomnile na — nogavice. Seveda, nogavice so drage in lahko hodijo tudi brez njih, odobrava Abel Hermant v »Tempsu«. In tako one ne nosijo več nogavic. Za nekaj časa ne bodo nosile niti čevljev več, a vse iz enega razloga, ker je njih samezatajevanje pripravljeno za vsako žrtv. Ljudje po cestah pa bodo vpili: »Dajte prostora poštenim ženam, ki hodijo bosonoge!«

Ž Angležinja in njo obleka. Angležinja splošno ni velika modna dama. V srednjih slojih ima primeroma na razpolago malo sredstev za toaleto, ker je angleško domače življenje jako drago. Angležinja srednjih stanov nosi večidel preprosto obleko iz dobrega volnenega blaga, ki je enotne barve in malo podvrženo modi. Na Angleškem so tvornice, ki izdelujejo vsako leto enake vzorce in zmeraj lahko najdejo odjemalce. K preprostemu krilu nosi preprosto bluzo, ki je znana pod imenom angleških bluz i v tujini. Ravno tako ne poznajo omožene dame glede klobukov in perila nobene potrate. Na Angleškem je že skoz stoletja običaj, da kar najmanj naročajo iz tujine in svileni blago se že pred nekaj leti ni izdelovalo v posebni kakovosti ter so Angležinke primeroma le malo nosile svilene obleke. Namesto nje nosijo angleške dame rajše plišasto in baržunasto poročno obleko, domačega pridelka. Šele po bogatih Američankah se je angleška družba glede mod spremenila. Angležinke naročajo svoje toalete večidel iz Pariza in izdelki v Rue de la Paix so na mah tako osvojili srca angleškega ženskega spola, da je nastalo naenkrat povpraševanje po francoskih toaletah. Ko so prišli pariški modeli, so dobile angleške konfekcije nov razmah ter so postavile na trg podobne toalete. Ni se pa vdala angleška moda povsem francoski modi. Dočim sestavljajo pariški modni umetniki toalete rafiniranih krasnih barv in obilnega mehkega blaga, se drže angleški konfekcionarji preproste snovi. Nekaj posebnega so irske čipke, ki tvorijo v lepih vzorih krasno olupšavo posebno baržunaste obleke. Zanimivo je, da je okusni angleški krojaški kostum, ki se danes širi po svetu, nastopil svoje zmago slavno potovanje iz Pariza, kjer so ga nekoliko izpremenili. Pristna angleška obleka bi se bila sicer težko prikupila, zakaj napravljena je bila iz težkega blaga, ki je vsled svoje barvne skromnosti res preenolično. Lehko se torej trdi, da je takomenovana velika toale-

ta, ki pride v porabi pri slavnostnih prilikah, prišla s francoskega tuga, ali da je vsaj posneta po francoskih modelih. Drugače je pa z ženskimi klobuki, ki jih uvažajo na Angleško z Dunaja, kjer je poraba novejih peres na najvišji stopnji. Dočim se Angležinja iz bolj-ših krogov ravna po tujih vzorih, je v drugem ožiru vzor žene. Znana je toaleta Poirer, ki se tesno oprijemlje telesa. Ravno taka je z angleškimi ženskimi čevlji, ki so znani na trgu pod imenom »ameriški čevlji«. Angleška obutev ima napram francoskim špičastim čevljem z visoko peto od dne do dne več zagovornic in prijateljic.

Širite „Večerni list“

Po svetu.

s Pisateljstva revščina. Alešovec sreča nekoč Haderlapa, ki je z nenavadnim izrazom na obrazu prišel njemu nasproti. V desni roki je držal krajšo pipo, iz katere je pušil, v levici je nosil drugo, precej daljšo. »Za božjo voljo, kam pa vendar?« ga vpraša Alešovec zelo začudeno. A Haderlap mu prosto odvrne: »Priatelj, čemu se čudiš? Ali ne vidiš — selim se!«

s General Pau. Francoski general Pau (Pö), se je seznanil z nemškim orožjem že leta 1870-71. On ima samo eno roko. Desnico so mu odrezali zaradi težkih ran, ki jih je dobil v bitki pri Wörthu. Ko so mu hoteli odrezati roko, je bilo le še malo kloroforma v bolnišnici. Pau, tedaj še poročnik, je slišal, da zdravniki govorijo o tem, in jih je poprosil, naj ohranijo kloroform za vojake, on bo shajal tudi brez njega. Ko so mu rezali roko, je stisnil robez z zobmi in je tako prestal strašne bolečine amputacije. Oktobra meseca se je že zopet vrnil na bojišče, kjer se je odlikoval, dast je imel eno samo roko.

s Škandal na Sorboni. Na Sorboni je došlo do velikega škandala, ker so izvedeli, da so kandidati že prej vedeli za vprašanja, ki so jih morali rešiti pismeno. Stvar raziskujejo, no, pravega krivca še niso mogli najti.

s Dveleten požar. V mestu Grodno gorl že dve leti vrelce nafte, ki se je bil zažgal 1. 1917., a še do današnjega dne ni bil požar ugašen. Pet vrelcev nafte gori neprestano; ti so dajali 250.000 pudov nafte na dan, v vrednosti od 2 milijonov kron.

s Tobak v Rumuniji. Po uradni statistiki je zasejanega v Rumuniji 13.000 hektarjev tobaka, tako da država nemore kupiti več tobaka ko navadno.

s Šale. Igralka: Gospod režiser, tako ne gre dalje! Na vsak način zahtevam, da igram v prihodnji novi igri naslovno ulogo. Režiser: To vam rad obljubim. Prihodnja igra, ki jo bomo igrali, ima naslov: »Stara Fregata«. — Žena: Danes sem nekaj zelo zanimivega čitala. Pomisli: Človeško telo se vsakih sedem let popolnoma premeni. Jaz torej nisem več tista, s katero si se poročil, ampak popolnoma druga žena. Mož: Oh, kdaj sem že to zapazil! — Potnik: Dovolite, gospod, kajne, vi ste zapovednik na tej ladji? Kapitan: Da, ali — pravzaprav — zdaj ne. Potnik: Kako pa to? Kapitan: Veste — moja žena je na ladji. —

s Ifflanda so nekoč kakor gledališkega ravnatelja silno napadali. V neki družbi so ga hudo kritizirali, tedaj pa vstane nekdo ter vpraša navzoče, če se spominjajo, da bi bil

kdaj kak vodja kakršnegakoli zavoda delal sem po volji? — Na to so vsi utihnili in molknili.

s Poštni promet s poljsko državo. Kakor je nam poročala, bosta začeli z 10. julijem t. l. poštna urada Krakovo in Varšava odpravljala pisemske sklepe za Belgrad in Bukarešta, Belgrad pa za Krakov in Varšavo. Vse pošiljatve za poljsko državo pojdejo torej iz Jugoslavije preko Belgrada na Poljsko.

s Grobnica ministra Sonnina. Sonnino ima blizu Livorna grad, ki se imenuje Romito. Stoji v višavi 100 metrov nad morjem. Nedaleč je votlina (jama), v kateri je več let živel puščavnik. O tem puščavniku so vedeli okoličani samo to, da je bil pesnik. Vaščanje in pastirji še dandanes prepevajo nekatere njegove pesmi. Baron Sonnino si je izbral rečeno votlino za svojo prihodnjo grobnico. Na velikem granitnem stebru je dal napisati: »Sonnino« ter letnico svojega rojstva. Sonnino si je izvolil kot državnik to-le geslo: »Vlada je slutnja«, kar se lahko obrne tudi na življenje.

s Policija v zrakoplovu. Zrakoplove vporabljajo v najrazličnejše svrhe. Imajo jih za prenos pošte, potnikov, diplomatov. Trgovini služijo in reklamirajo, redarstvu pa tudi. V Londonu se je vršila te dni zrakoplovna dirka. Ta dan je prvičkrat vzletel tudi en policijski zrakoplov, da skrbi za red v ozračju. Občinstvo je bilo zelo radovedno, kako bo ta leteti zedar izvršil svojo nalogo. Po izjavah zrakoplovcev, se je ta služba zelo dobro obnesla. Zdaj bo uvedel tudi Pariz takega policaja, ki bo po končanih dirkah zaklical: »Gospodje, razidite se!«

s Izdelovatelj bomb. V Ameriki je živel nek človek, ki se je bavil v zabavo z izdelovanjem in pošiljanjem bomb. Pisal se je za Klotz. Leta 1906. je dobil neki souslužbenec bombo, ki mu je odtrgala prst. Nato je izdelovatelj bomb počival. Leta 1912. je poslal bombo neki ženski, po imenu Grace Walker, katero je bomba raznesla na kosce. Policija ni bila v stanu rešiti to zagonetko. Nato je poslal Klotz bombo sodniku Rosalskyju, katerega ni poznal, ki pa je igral odlično ulogo kot sodnik, ki je obsodil Faulk Brandta, sleparja. Ta bomba je odtrgala več prstov inšpektorja Owen Eaganu, mestnega urada za gorljive tvarine, ter uničila del sodnikove hiše. Ni je bilo niti najmanjše stvari, ki bi mogla označiti povzročitelja bombnega atentata, čeprav je bilo razvidno na prvi pogled, da sta prihajali obe bombi iz starega vira, in policija je bila skoro obupana. Istočasno je izjavil inšpektor Eagan, da ne bo policija nikdar našla izdelovalca bomb, razen če se bo nekoč sam poškodoval. To prerokovanje se je tudi dobesedno izpolnilo. V februarju leta 1913. je bila poslana bomba v neko apartamentno hišo v Bronxu, dva bloka od stanovanja Klotza, ki se je razpočila ter ubila Mrs. Madeline Herrera, ženo hišnika, ter poškodovala dve nadaljni osebi. V kolikor je znano, je bil Klotz le površno znan z Herrieri. Dne 22. marca je skušal Klotz napraviti nadaljno bombo ter se pri tej priliki pognal samega sebe v zrak. Prerokovanje Eaganu se je izpolnilo. Klotz je živel dosti dolgo, da je bila policija v stanu ugotoviti, da je bil on dotični zločinec, in mož je bil celo tako bedast, da je vodil zapisnik ter zaznamoval izjalovljenja in uspehe svojih peklenskih načrtov.

Bolečče ude masiramo s Fellerjevim mišice krepilnim »Elsa-fluidom«. Dobro nam to de na onih mestih, kjer smo prej čutili bolečine. Mnogo zdravnikov to priporoča, 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici stane le 24 kron pri lekarnarju E. V. Fellerju, Stubica, Elsatrg št. 245 (Hrvatsko). Omot in poština se računa porabe in najceneje. Kdor naroči več ob enem, mnogo prihrani.

2182

Ubežnik.

Povest.

Spansko spisal Ferman Caballero. Prevel A. P.

(Dalje.)

»Ta zmaj mora biti gotovo kak Yankee,« se je nasmejela grotica.

»Po vsej pravici lahko rečem, da je to taka zver in tak orjak, da leži ena njegova rama na Flanderskem, druga pa v Argonih. Če bi ne bilo tega zmaja, bi te srčno rad vzel s seboj, Margarita — (namreč na tak kraj,« je Leopoldo v duhu pristavil, »kjer te ne bi najmanj pol leta solnce obsijalo).«

Grotica je prigovarjala Leopoldu, naj se vrne, in kmalu nato se je vrnil zelo slabe volje v svoje mirno skrivališče.

Ker v Spaniji — po mestih in na deželi — splošno zelo malo spijo, posebno poleti, zato tudi naša deteljica še ni spala, ko se je vrnil Leopoldo: Don José, da bi mu odprl vrata, Doña Liberata, da bi mu postregla, če bi hotel še kaj jesti, ali če bi želel še kaj drugega; in Doña Escolastica, da bi ostalim delala družino. Vsi trije so bili zelo veseli, ko so ga zagledali, in mu najpriarnejše častitali, da se je srečno vrnil.

»Kako neumnol!« je rekel Leopoldo, ki je bil zelo slabe volje, »ko bi vi vedeli, kako strašno ste nadležni in dolgočasni! Uganjate komedije, kakor bi kot oče Noe ušel splošnemu potopu! Če bi vas kdo videl, kako skrbite zame, bi mislil, da sem napravil bogve kakšen zločin! Ako me bodele še nadalje mučili s svojimi nasveti in svojo modrostjo — vam uidem tako gotovo, kot je dvakrat dve štiri, in se izročim Don Juanu de Soto ali pa generalu Cordoba, in potem — naj zgori Troja!«

Ko jih je tako ozmerjal, ni črnil Don José niti besedice in se je s svojo ženo in sestro — pokorno kot jagnje — obrnil proti vratom.

»Zelo slabe volje sem,« je nadaljeval Leopoldo, »in ne morem spati — človek bi zno-rel. Ali nimate nikake knjige, da bi nekoliko bral — magari če je Bertoldo?«

Vsi trije so odhiteli, da bi izpolnili željo svojega gosta, in prva, ki se je vsa srečna in zadovoljna vrnila, je bila Doña Liberata.

»Nekaj sem že dobila,« je rekla in dala svojemu gostu par raztrganih, nevezanih knjižic. »Tu je popisano življenje svete Matere Božje; vsakikrat, kadar jo berem, se jokam, in od veselja bi najrajši kar umrla; tu je pa popis življenja svetnikov, in videli bodele, kakšne čudeže so delali z božjo pomočjo, dočim ni mogel odpraviti Martin Luther niti zobobola.«

Kmalu za njo je prihitel Don José in privlekel s seboj velik, črno vezan kodex.

»Pod slabo obleko se skriva mnogokrat najboljšo jedro,« je rekel Leopoldu in z velikim zadovoljstvom položil knjigo pred njega; in odprl ga je na nekem mestu in pričel brati z debelim, polnim glasom:

»Takrat francoska lepa se planjava bode v kaos strašen spremenila, nezaupanje, sovraštvo in nevera se v srcu bo človeškem porodila.

Altarji bodo padali, palače v prah, in reke bo krvave zemlja žejna pila:

Vse plemenito bo druhal z nogami poteptala. celo na prestol segla bo krvava njena roka.«

»Nikar se ne trudite z branjem teh groznih verzov, ki jih je najbrže skoval kak zabiti učitelj vašega kalibra, ali pa kak debel kovač rim,« se je razjezil Leopoldo.

»Kaj pravite, mladi gospod?« je vzkliknil Don José, in kazoč s prstom na naslovno stran je pristavil: Napisal jih je mož, ki je bil

vojak kot vi, a je imel več pameti v glavi kot vi, in zato se je tudi povzpel do slave in visokih časti.«

Leopoldo je prebral naslovno stran:

»Za božjo voljo, izginite s staro šarol!« se je divje razsrdil nad njim; »vaših neumnosti in bedarij vaše žene in sestre sem že do grla siti!«

»Glej, glej! To je v zahvalo, ker mu človek prinese tako lepe knjige!« je mrmral Don José in drsajočih korakov odšel.

»Tu imate,« je nadaljeval Leopoldo, pohitel za Doño Liberato in ji potisnil v roke lepi popis življenja vseh svetnikov; »tu imate... pa napravite škernicelne iz njih.«

»Moj Bog, kakšna brezbožnost!« je bolestno vzkliknila dobra, pobožna žena.

»To ni nikaka brezbožnost, gospodična; to je le znamenje, da nimam nikakih predsodkov,« je odgovoril Leopoldo.

»Enkrat za vselej, mladi gospod,« se je oglašil Don José, »vaše takozvano življenje brez predsodkov vas pelje naravnost do krivoverstva in nevere, in pomislite, da bodele zelo naglo in hitro padli.«

In s temi besedami je odšel Don José v spremstvu svoje sestre iz sobe.

»Zakaj ni v seznamu zemeljskih nadlog navedena tudi vsiljivost!« je vzkliknil Leopoldo za njima.

In ker ni vedel, kaj bi počel, se je vsedel k mizi in napisal svojemu prijatelju Ramonu Ortiz sledeče pismo:

»Kaj misliš, kje je sedaj tvoj prijatelj? Postal je žrtev despotizma in tiranstva in sedi sedaj kot priklenjen v pristanišču Santa Maria, ki bi ga ravnotako lahko imenovali pristanišče vseh vragov — skrit v najbolj zakletem gradu sveta, v gradu Nebodigatreba, ki ima ravno toliko norcev kot prebivalcev.

»Misli si svojega prijatelja, navdušenega pristaša svobode in prosvete, oboževalca vsega modernega, fanatika elegancije, zaprtega v prostaško ubožnico polno hinavstva in servilizma — s kaplanom, ki ne pozna druge luči kot svojo svečo na altarju — s cerkovnikom, z enim gasilnikom v roki in z drugim na svoji pameti in ugaslih očeh — z dvema starima zelo grdim svetohlinkama, ki bi me rade prisilile, da bi kot potuhnjenec molil z njimi rožni venec in se zaobljubil svetemu Cajetanu, njihovemu hišnemu patronu — in končno z učiteljem, ki je v fizičnem in moralnem oziru dvonožen osel, včevši dolga ušesa, ki so lastne tej živalski vrsti!

»Vsled tega nosoročca z njegovimi zabiti monarhističnimi in teološkimi idejami dostikrat tako vzkipi v meni, da me večkrat zgrabi krvoločna želja, da bi ga lastnoročno zadavil. Da, da, prišel bo še dan in ura, ko ne bom mogel več krotiti svoje jeze, in ko bodo ti školjkarji* najmanj pričakovali, bodo našli naenkrat v svoj strah učitelja »litografiranega« v enem izmed teh stolpov.

(Dalje.)

* Šaljiv priimek prebivalcev iz Puerto de Santa Maria, vsled užitne školjke, ki jih je tam zelo veliko in ki jih prodajajo kar na cestah.

Op. pisatelja.

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.